

Povratak Miloseviceve stranke

Author: [IWPR Balkans](#)

Socijalisti su, mozda, kljuc za formiranje nove vlade.

Posle tri godine u senci, partija bivseg srpskog lidera Slobodana Milosevica mogla bi dobiti kljucnu ulogu u formiranju nove manjinske vlade.

Podrska Socijalisticke partije Srbije, SPS, omogucila je Demokratskoj stranci Srbije, DSS, da u sredu, 4. februara, za svog potpredsednika Dragana Marsicanina obezbedi mesto predsednika Skupstine Srije u novom sazivu.

To je kljucna pozicija. Bez predsednika ne moze se konstituisati parlament. Sto je jos vaznije, s obzirom na to da Srbija nije bila u stanju da tokom citave prosle godine izabere novog predsednika republike, predsednicka ovlasčenja prenose se na predsednika skupstine.

SPS je postigao dogovor sa DSS-om nakon sto su razgovori lidera cetiri glavne demokratske stranke 2. februara okoncani neuspehom, zbog cega je zemlja bez nove vlade vec drugi mesec za redom.

Potpredsednik SPS-a Milorad Vucelic izjavio je za IWPR da je SPS spremna da podrzi konstituisanje parlamenta, ali i da pruzi podrsku manjinskoj vladi koju bi cinile DSS, reformska G17 Plus i monarhisticka koalicija Srpskog pokreta obnove, SPO, i Nove Srbije, NS.

Neki analiticari veruju kako je SPS bleđa senka nekadasnje vladajuće partije koja, verovatno, neće imati nekog uticaja uprkos kontroverznom angazovanju SPS-a u obezbedjivanju podrške manjinskoj vladi.

Oni veruju da je glavni motiv SPS-a zelja da popravi medjunarodni ugled, te da ne postoje uobiceni i fiksirani politicki ciljevi.

Socijalisti – marginalizovani nakon sloma Milosevicevog rezima 2000. godine – usli su u citavu pricu zbog odbijanja Demokratske stranke, DS, da se pridruzi ostalim partijama prodemokratskog bloka u vladi.

Nakon velikog izbornog uspeha Srpske radikalne stranke, SRS, u decembru 2003. godine, bilo je neophodno da se sve cetiri reformske stranke udruze kako bi imale potrebnu vecinu za formiranje vlade.

Potpredsednik Demokratske stranke Boris Tadic rekao je 2. februara da podrška SPS-a formiranju vlade predstavlja povratak na vreme pre zbacivanja Milosevica s vlasti.

"Slobodan Milosevic ponovo ulazi u sistem vlasti u Srbiji", rekao je on. "Demokratska stranka se sigurno nije slozila s tim". Tadic je dodao da ce DS biti opozicija takvoj vladi.

Ipak, mali su izgledi za politicki preokret u Srbiji. U parlamentu koji ima 250 poslanika, SPS sa svojih 22 predstavnika neće moci da bitno utice na politiku nove vlade.

Posmatraci kazu da je motiv za takve postupke SPS-a zelja da se popravi medjunarodni ugled stranke. Pruzanjem podrške vladi, kazu oni, SPS se nada repozicioniranju na politickoj sceni i oslobadjanju od snaznog Milosevicevog uticaja.

Sa stranackog spiska uslova za saradnju, SPS je zatražio da nova vlada napravi reviziju privatizacije, obustavi saradnju sa Haskim tribunalom i finansira Milosevicevu odbranu.

Medjutim, izvor iz DSS-a blizak pregovarackom timu izjavio je za IWPR da SPS nije, na razgovorima iza zatvorenih vrata, izneo bilo kakve preduslove. Navodno je ovaj spisak uslova posluzio za stisavanje nezadovoljstva biraca ove stranke.

Politicki analiticar Dusan Janjic u izjavi za IWPR, tvrdi da bi podrskom vladi SPS zelela da izbegne ponavljanje izbora na kojima bi zbog sukoba sa Milosevicem prosla gore nego u decembru.

SPS je osvojio samo 280.000 glasova na prevremenim izborima u decembru – znatno manje u odnosu na milione glasova koje je osvojao na prethodnim izborima. Miloseviceve najzagrizenije pristalice uglavnom su starije osobe.

Veruje se da SPS – koji je tokom devedesetih zauzimao tvrdokorne nacionalisticke stavove – zeli da se pozicionira na levici. To je trenutno slobodan prostor, ali SPS ima ozbiljan problem zbog cinjenice da se Milosevic u Hagu prikazuje kao desnicarski nacionalista.

SPS vec dozivljava lagani preobrazaj. Mada je Milosevic podrzao stranku na decembarskim izborima, SPS je njegove pristalice uklonio sa izborne liste.

Stranacki lideri su se pobunili nakon sto je Haski sud Milosevicu zabranio telefonski kontakt sa partijskim kolegama.

Analiticari sugerisu da ce blizina SPS novoj vlasti omoguciti ovoj partiji da konacno raskine sa Milosevicem i njegovim bliskim saradnicima, koji imaju sve manje uticaja unutar stranke.

Uz pruzanje podrške prodemokratskom bloku, SPS ce istovremeno preobraziti sebe i odbaciti nasledje proslosti.

Ipak, imajući u vidu losu medjunarodnu reputaciju, mogucnost da SPS ima bilo kakvu ulogu u novoj vlasti – ma kako minornu – ne bi naisla da dobar prijem u inostranstvu.

Visoki predstavnik Evropske unije za inostrane poslove, Havijer Solana, nedavno je, komentarisuci aktuelnu politicku situaciju u Srbiji, pozivao demokratske partije da formiraju novu vladu.

Evropa i SAD bi mogli zauzeti kriticki stav prema pokusajima SPS-a da se promovise kao stranka posvecena zapadnim demokratskim vrednostima.

Zeljko Cvijanovic je redovni saradnik IWPR-a iz Beograda.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/povratak-miloseviceve-stranke>